
STYRESAK 23/14

OVERTAKELSE AV KULTURHISTORISKE EIENDOMMER FRA VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

15. mai 2014

Saksbehandler

John Olsen, Kathrin Pabst

Saksfremlegg

Nedenstående redegjørelse bygger på:

- Uttale fra fagseksjonen i Vest-Agder-museet
- Møte med Vest-Agder fylkeskommune v/Hans Christian Lund
- Oversendt rapport på teknisk tilstand, samt ressurser brukt til bygningsvedlikehold fra Vest-Agder fylkeskommune

Spørsmålet er knyttet til fire kulturhistoriske eiendommer/bygg, hvor av de to første består av flere bygninger: Odderøya fyr, Romsviga, Emmaus bedehus og Nordgardshuset.

Nordgardshuset er pakket ned, de øvrige står på sine opprinnelige tomter.

Det er naturlig innledningsvis å vise til at dette ikke er en vurdering av om nevnte fire bygninger/bygningsmiljø skal sikres for ettertiden ved at det offentlige overtar ansvaret fra private. I dette tilfelle er byggene allerede i offentlig eie, og saken handler primært om det er mest formålstjenlig at museet eller fylkeskommunen eier og drifter byggene.

Teknisk tilstand og oppfølging av vedlikehold

Den tekniske tilstanden/vedlikeholdstilstanden for bygningsmassen er angitt å være god.

Det vil følgelig ikke være noen behov for store utskiftinger/tyngre vedlikehold de nærmeste årene. En overtakelse vil imidlertid innebære et stort ansvar på sikt. Nordgardshuset som pt. er pakket ned, vil innebære en vesentlig kostnad å gjenoppføre.

I fylkeskommunens budsjett, er det angitt en årlig drifts- og vedlikeholdskostnad på de tre stående anleggene på ca. kr. 70 000 pr. sted. I tillegg benyttes en ca. 60 % stilling til oppfølging/vedlikehold/vaktmestertjenester ved anleggene. Ut over dette ytes årlig en større dugnadsinnsats både i Romsviga og ikke minst ved Odderøya fyr. Dette innebærer et usikkerhetsmoment, da dugnadsinnsats normalt svinger over tid og museet eventuelt må ta høyde for selv å måtte løse oppgavene i «bølgedalene». Videre er det redegjort for at fylkeskommunen dels kan nytte materialer fra eget lager, samt ved større utbedringer, benytter eksternt innleid kompetanse, dekket inn gjennom et avtalt/budsjettert merforbruk.

Skal museet overta ansvaret, må det følge med ressurser tilsvarende antatt en 100 % stilling knyttet til løpende vedlikehold, samt ressurser tilsvarende kr. 100 000 pr. bygg til årlig drift og vedlikehold. Ut over dette, bør det følge med midler som kan avsettes til et vedlikeholdsfond, for å kunne ta større og tyngre vedlikehold når dette vil komme på sikt.

Antikvarisk vurdering

De tre stående bygningene/bygningsmiljøene – Romsviga, Odderøya fyr og Emmaus bedhus, er etter museets mening antikvarisk viktige bygninger og bygningsmiljøer. Nordgardshuset har ikke den samme antikvariske verdien, men kan brukes mer fritt i formidlingen.

Byggene/bygningsmiljøene i forhold til museets overordnede faglige prioriteringer

Odderøya fyr er relevant både i forhold til museets arbeid med fylkets maritime historie, samt i forhold til museets arbeid med kulturminnene på Odderøya. Dette er trolig også det stedet hvor det vil være enklest å få til en bærekraftig formidling.

Romsviga vil som kystbruk også falle inn under museets arbeid med områdets maritime historie. I dag driftes denne som kafé av en venneforening. En utvidet drift med utstillinger/formidling vil kreve ytterligere ressurser. Kostnadsnivået er ikke utredet.

Bedehuset Emmaus faller i utgangspunktet ikke inn under en av museets prioriterte satsingsområder. Samtidig er religiøsiteten på Sørlandet i liten grad representert i museets samlinger i dag, til tross for den store betydningen historisk. Det vil ikke være aktuelt for museet å drive formidling på stedet, ut over kanskje sporadiske arrangementer (som dagens nivå).

Nordgardshuset er oppgitt å ikke ha noen klausuler knyttet til bruken. Det vil slik kunne nyttes som kulisse/rekvisitt i formidlingen. Bygget innebærer imidlertid en løpende kostnad knyttet til oppbevaring, samt eventuelt på sikt en kostnad knyttet til gjenoppføring.

Administrasjonen i museet ser ikke på nåværende tidspunkt å kunne gi styret en entydig anbefaling i forhold til overtakelse. Før en kan gjøre det, må det nærmere avklares ønsket driftskonsept og kostnader knyttet til dette ved Odderøya fyr og Romsviga, samt gjøres en nærmere redegjørelse for forventede fremtidige kostnader knyttet til vedlikehold ved Odderøya fyr og Romsviga.

Administrasjonen kan dog antyde at en innstilling vil gå i retning av at man på gitte vilkår overtar bedehuset Emmaus (lite og oversiktlig bygg i god stand og med stor relevans for regionens historie) og Odderøya fyr (sentralt i museets arbeid i Kristiansand, samt trolig det letteste å skaffe en bærekraftig drift). Ut fra en antikvarisk vurdering, burde også museet overta Romsviga. Stedet innebærer imidlertid en langt større forpliktelse enn de andre, antallet bygg tatt i betraktning, samt en større usikkerhet i forhold til driftskonsept. Nordgardshuset ville kunne vært nyttig i museets formidling, men museet ser ikke å kunne prioritere midler til dette i overskuelig fremtid. Bygget har etter museets syn en mindre antikvarisk verdi og kan like godt ivaretas av andre. Administrasjonen vil derfor antyde at man vil innstille på ikke å overta Nordgardshuset.

Forslag til vedtak:

1. Styret tar redegjørelsen til orientering og ber administrasjonen arbeide videre med saken.

Vedlegg

- Fagseksjonen – Notat ad. kulturhistoriske eiendommer
- Strategi for bruk av Romsviga feb. 2011
- VAF – status eiendommer og økonomi
- Tilstandsrapport VAF ad. bygg Odderøya, Romsviga og Emmaus